

**Celentano András építőmérnök hallgató, BME:
A Várkert Bazár északi nagykapuja
(2002. május)**

Szakvélemény

Az épület megnevezése, címe

A szakvélemény az Ybl Miklós tér 1. szám alatti Várkert Bazár épületének Dunára néző, északra fekvő kapujának állapotát írja le (1. fénykép), illetve tesz javaslatot annak rendbehozatalára.

1. fénykép

Az épület rendeltetése, rövid szerkezeti leírása

A szakvélemény tárgyát képező épületrészlet utoljára az egykori Ifjúsági Park részekén működött, de már legalább 30 éve semmilyen funkciót nem lát el, ami a karbantartás hiányát magyarázza. A kapu, ahogy azt a vakolat leválásának köszönhetően látni is lehet, egy téглаépület, melyen számos díszítőelem található.

2. fénykép

A kiválasztott műszaki hiba részletezése

Az épület homlokzatáról nagymértékben lepattogzott a festék, sőt a legtöbb helyről az egész vakolat hiányzik. Az ajtó, illetve a kapu lábánál fekvő lépcső több helyen el van törve (3. fénykép). A lépcső tetején egy fémkerítés van, mely teljesen elkorrodálódott (4. fénykép). A kapuban lévő ajtót eltávolították és helyére vízszintesen egymásra fektetett léceket raktak ,így zárva el a bejáratot (5. fénykép).

3. fénykép

4. fénykép

5. fénykép

Az ajtófélfán jól látszik, hogy az évek alatt teljesen elkorhadt. Az ajtó fölött egy belső erkély van, melynek a nedvesség kikezdte az alját, annyira, hogy az erkélyt tartó gerendák kilátszanak és így nincsenek semmilyen felületi védelemmel ellátva. (6. fénykép). A kapu tetején van két szobor, melyeknek stabilitása vitatható, a szobrok közötti kő korláttal egyetemben (7. fénykép). A kapu két oldalán, a terasz szinten oszlopokat helyeztek el további díszítésként, amelyeket fém rudakkal biztosítottak, mivel már életveszélyesnek bizonyultak. (8. fénykép).

6. fénykép

7. fénykép

8. fénykép

A károk okai

A homlokzati és a belső vakolat károsodását az épület fölülről történő átázása okozhatta. Valószínűleg a tetőszigetelés nem felel meg, illetve az évek során tönkremehetett, és ennek következtében indulhatott meg egy nagyon erős átnedvesedés felülről. Az átázás mértékét mutatja, hogy még a kapu belsejében lévő, amúgy az esőtől teljesen védett elhelyezkedésű erkély alsó felén is levált a vakolat. A lábazat közelében a vakolat leválás oka az alulról történő vízfelszívás. A fémkerítés korróziójának oka a nem megfelelő felület kezelés illetve a karbantartás hosszúidejű elmaradása. Az átnedvesedést fokozza a Duna közelsége és, így a környezet állandó párában dús levegő tartalma. A károsodáshoz hozzájárulhatott az épülettől csak néhány méterre fekvő 19-es villamos által keltett káros rezgések, melyek gyorsíthatták a vakolat leválását.

Javasolt elvégzendő vizsgálatok

Javaslom a tetőszigetelés gondos megvizsgálását, az erkélyt tartó gerendák szigetelésének és teherbírásának vizsgálatát, valamint a lábazat szigetelésének vizsgálatát.

Javasolt a tetőszigetelésre és festésre

A tetőszigetelést feltétlen fel kell újítani, az alapszigetelést is pótolni kell. A vakolatot a meggyengült részeken le kell verni, majd az épület falait ki kell szárítani. Ezután -csakis ezután- javaslom a szükséges helyeken az újravakolást, a díszítő elemek pótlását, és a teljes épület újra festését.

Javaslat a falazat szigetelésre

A falszigetelés utólagos pótlására több módszer áll rendelkezésre. Az első ilyen módszer az acéllemezekkel történő szigetelés, ezt nem javaslom, mert az épület falai túl vastagok ahhoz, hogy ez kivitelezhető legyen. A második a lábazat fokozatos aládúcolása, szétbontása, szigetelőréteg elhelyezése, illetve újra falazása. Ezt szintén nem javaslom, ismét az építmény tömör, robusztus volta miatt. A harmadik módszer az injektálás. Ezt az eljárást javaslom.

9. fénykép

Utóirat

S ha a javaslatok megvalósulnak, akkor remélni lehet, hogy a Budai Várbazár régi fényében fog ragyogni (K. T.):

Budapest und Umgebung: Die neue Hauptstadt in Unga. - Einzigartigkeitsausg. von S. Kronstein.

Kronstein, U.: Az új Várbazár Budán. Rotációs fametszet, 1874.
(A fametszet közepén a déli nagykapu látszik, az északi nagykapu a kép jobb oldalán, a távolban helyezkedik el.)

